

**1947-12-26**

**AFSENDER**

Johanne Christine Larsen

**MODTAGER**

Astrid Warberg-Goldschmidt

**FAKTA**

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Johannes Nicolaj Brønsted  
(Magisteren), som var gift med Louise,  
Alhed Larsen, Astrid Warberg-  
Goldschmidt og Johanne Larsens  
søster, døde 17. dec. 1947.

De mortuis nil nisi bene er latin for 'om  
de døde (skal man) kun (tale) godt'.

Den oprindelige græske formulering  
er mere direkte: Tal ikke ondt om de  
døde (Diogenes' Laërtius 1.70). (Kilde:  
Lex.dk).

Afsendersted:

Lindøgaard

Afsenderinfo (lakstempel, adresse  
m.m.):

Gårdens navn er skrevet øverst s. 1

Modtagersted:

Hareskov, Bakkevej 12

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):

Adressen er skrevet på kuerten

Omtalte personer:

Edel -

Ena -

Bodild Branner

Frits Branner

Johannes Nicolaus Brønsted

Louise Brønsted

Thora Cohn

Adolph Larsen

Alhed Larsen

Andreas Larsen

Elena Larsen

Erik Larsen

Grethe Larsen

Jeppé Andreas Larsen

Johan Larsen

Johannes Larsen

Lise Larsen

Marie Larsen  
Martin Larsen  
Else Larsen, Else, Andreas Larsens  
kone  
Christine Mackie  
Pernille Marryat  
Axel Müller  
Leo Swane  
Ane Talbot  
Gunnar Tinesen

Arkivplacering:  
Kerteminde Egns- og Byhistoriske  
Arkiv, BB0655

Trykt udgave:  
Nej

Proveniens:  
Testamentarisk gave til Østfyns  
Museer fra Laura Warberg Petersen

#### DOKUMENTINDHOLD

Marie Larsen er taget til Kerteminde for at være med i festlighederne, når Johannes Larsen på sin fødselsdag bliver udnævnt til æresborger i byen. Johanne/Junge Larsen takker for den skønne julepakke. Johannes/Las Larsen har fortalt Johanne lidt om Brønstedes/Magisterens begravelse, og Andreas/Puf fandt præstens tale god. Marie har vist meget lidt deltagelse og endog fremhævet nogle af Brønstedes mindre heldige sider.

Efter planen skal Christine og Leo Swane køre med Johan/Lysee Larsen og Elena/Bimse for at deltage i æresborgerfesten.

Man holdt jul i havestuen på Lindøgaard. Dagen efter kom Lise med familien og takkede for dukken fra Johanne og Adolph.

Johanne ved ikke rigtigt, om det var forkert af Astrid ikke at deltage i Brønstedes begravelse.

Lørdag: Johan og Elena kom midt om natten, og Leo Swane og Christine var ikke med.

#### TRANSSKRIFTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

Fru A. Warberg Müller

Bakkevej 12

Hareskov

[Skrevet af ukendt: måske Laura Warberg P]

14-3-2007.

21-6-2000

BWP.

[På kuvertens bagside:]

Lindøgaard Dræby St. Fyen.

[I brevet:]

Lindøgaard Fredag 2den Juledag 1947.

Kære lille Dis!

Det er bleven til en meget stille 2\_den\_ Juledag: Manse og Peter er paa Fiskeri (Bøsse med) med en Fisker-Ven i Kjerteminde, Marie er lige taget til Kjerteminde i en Lejebil, Rutebilen gaar først langt ud paa Natten, omtrent, og hun vil derud for at kunde følge Slagets Gang lige fra Morgenstunden paa Fødselsdagen. Las med Familie skal ned paa Raadhuset Kl. 10 for at blive udnævnt til Æresborger. Agraren er nede at malke, Edel har et og andet for, saa jeg er mutters alene og her er en salig Ro og Fred, hvor længe den vil varer maa Tiden vise.

Lad mig allerførst sige dig saa mange mange Tak for din indholdsrige

Pakke. Først og fremmest dette pragtfulde Brevpapir, som hermed indvies, mit pæne Papir er netop paa Hældningen, der er vist kun et enkelt Ark tilbage, saa jeg er mægtig glad ved det og siger dig saa mange Tak. Bøgerne til Mandfolkene skal jeg sige saa mange Tak for. Jeg læste den til Manse en af de sidste Aftner inden Jul, jeg skal love for, den er spændende. Og saa alle Lækkerierne! Tænk at have faaet Risengryn til Huse! Og Rosiner og Bolsjer og saa de dejlige Cerutter og den store fine Mavebæltecigar – det var vel nok Herligheder.

I mit lange Julebrev til dig, tvang jeg mig selv til ikke at skrive alt for meget om Lugge, men jeg var glad ved, at du skrev saa meget om det til mig, det var jo dog det, som opfyldte os begge. Og synes du ikke, at det var – er – svært at være saa langt borte og ikke kunne følge med i Enkelthederne. Christine hørte jeg dog fra et Par Gange, men kun ganske korte Breve. Jeg ringede Dagen efter til Kjertem. (jeg mener Dagen efter Begravelsen) Jeg talte kun med Las, de andre var i Byen, men han fortalte mig dog lidt om det; var det dog ikke kækt af Las paa 80 Aar at tage derover? Og da Puf kørte Rie herud Juleaftens Efterm. fortalte han mig en Del, ogsaa lidt om Præstens Tale, som Puf fandt god. Men nu faar jeg forhaabentlig den Glæde at være sammen med Christine i Morgen, det er i hvert Fald Planen, at hun skal komme til Fødselsdagen Lysse tager hende og SkriveSwane med i sin Bil, naar han og Bimse kører over. Hun ved, om Lugge har nogen Planer for sin Fremtid. – Der er nu mange, Dis, som har holdt af Magisterens ["s" i slutningen af ordet overstreget]; Peter siger, at Lysse holdt saa umaadelig meget af ham Bodild Branner skrev det samme; Fritz har taget sig det saa nær – Las, Puf, Christine. Jeg har 2

været lidt forbløffet over saa komplet udeltagende Marie har været, ja næsten lidt forbavset over at se og mærke min Sorg. Det eneste hun egentlig fæstede sig ved, var det uforsvarlige i, at Las tog derover til Begravelsen; det blev næsten til en personlig Fornærmelse paa Lases Vegne over, at Magisteren var død!! Overdrivelse selvfølgelig; men jeg blev nu lidt underlig over at høre hende fordybe sig i Magisterens utiltalende Egenskaber og jeg tænkte: de mortuis nihil bene. Hedder det Ord ikke saadan? det mener jeg dog; jeg saa det forleden et Sted i en Historie helt anderledes, det endte paa bonus, og Ordet for De døde saa ogsaa helt anderledes ud. Spørg Axel! Der var heller ingen rigtig Glans – for mig altsaa – over Juleaften, som fejredes i Havestuen, jeg havde pyntet Juletræet, Peter havde dog lavet Julestjernen, den gamle maatte absolut siges at have udtjent, den havde ogsaa mange Aar paa Bagen. Jeg syntes jeg havde faaet det lille Træ rigtig fint og festligt i Aar; vi kan jo kun have

smaa Træer, selv om det ["om det" indsat over linjen] naar helt op til Loftet; Lys havde vi nok af, Stjærnekastere ogsaa, saa det ["det" indsat over linjen] straaede smukt nok, og Net og Hjærter var frisklavet i Aar. Aldrig har her været saa mange Gavepakker som i denne Jul; Peter og Ena var her jo ogsaa ud over det sædvanlige Mandtal, og hvad Peter fik var ganske fantastisk, han sagde ogsaa den ene Gang efter den anden: Jeg har aldrig faaet saa mange Julegaver før. Ogsaa den lille Ena var tilfreds med sine. Juledags Eft. fik vi Visit af Tinge og hans Svoger Gunnar samt lille Lise, der skulde sige Tak for Gaverne, navnlig for Dukken fra os her. De sagde, hun var blevet helt forstenet af Betagelse, da den blev pakket ud. Om Aftenen, da de var kommen i Seng sagde Tinge til hende, om hun ikke snart kunde tie stille, nej, for Dukken skulde have ved den anden Side ogsaa, og saa sagde hun ned til Dukken "hvordan er det du ligger og fedter med det" – man hører stadig Gretes forskellige Ytringer gaa igen i Lises Mund. Hun er en forfærdelig pudsig Unge.

Julegaverne – jo, jeg synes det er en utrolig praktisk Maade med Indpakningen; der er intet med at det og det ikke maa ses, for det er altsammen skjult under det fine Papir; vi faar heller ingen Uorden af den Grund, Papirer lægges straks fint sammen og samles i en Stabel og Baandene i en lille Bunke, som kommer i deres snart mangeaarige Æske, som har sin Plads i Julekassen. I Aar havde jeg saa meget Indpkningspapir, at jeg ikke nær brugte det op, skønt vil ["I" i slutningen af ordet overstreget] alle pakker Gaver ind med det; jeg har aldrig behøvet at købe Julepapir. - Tak for de smaa Skitser til din Børnebog, den er nok bleven nydelig og lille Nille salig; det er helt overraskende at du pludselig er bleven bildende Kunstner.

Du spurgte mig, om jeg syntes det var rigtigt, at du ikke tog til Begravelsen. Ja, for det første havde du vel daarligt kunnet taale det for din Bronchitis, men ellers – jeg ved det ikke, Dis, jeg har tumlet med det og spekuleret paa, hvordan Lugge ville føle det, men er ikke kommen til noget Resultat. Lad os haabe, at det du valgte var det rigtigste.

[Skrevet langs højre kant paa s4:]

#### Lørdag

I Dag er det altsaa den store Dag i Kjerteminde! Jeg havde i Aftes en af mine ikke usædvanlige Søvnløshedsanfald, hørte saa Klokkerne slaa 2, men da ikke halv 3. – Kl. 5 vaagnede vi ved at en Bil kørte ind i Gaarden – Lysse og Bimse:

[Skrevet på hovedet øverst på s. 4:]

min første Tanke var: så kommer Christine ikke, men ingen af dem havde tænkt paa at spørge Lysse om, hvordan det hang sammen, men jeg er da

forberedt paa, at jeg saa ikke faar hende at se og det havde

[Skrevet på venstre kant på s. 4:]

jeg dog saadan glædet mig til. – Jeg laa og fulgte Slagets Gang, hørte Manse gøre Ild, kalde paa Peter og sætte Madvarer frem for dem; naa, jeg fik da sovet fra 8-10, saa nu gaar den vel. Lys. og B. har vel skiftedes til at køre og sove!

[Skrevet langs venstre kant på s. 2:]

Jeg saa dem altsaa slet ikke, hvad der ikke gjorde noget, ieg har jo aldrig været ovenud indtaget i Bimse. Hvis Chr. ikke kommer bliver jeg altsaa den eneste Repræsentant for Alheds Familie

[Skrevet på hovedet øverst på s. 2:]

Naa, saa slutter jeg af, lille Dis. Du kan tro, det er mig en stor Glæde at faa saa gode Breve fra dig Endnu en Gang Tak for Pakken, Hilsen til Jer begge, din Junge.



**KILDER TIL  
DANSK  
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET



Lindøgaard

Freitag 2<sup>den</sup> Juledag 1747

Kære lille Sis!

Det er bleven til en meget stille 2<sup>den</sup> Juledag: Mause  
og Peter er paa Fiskeri (Basse med) med en Fløker-Ven i  
Kjællermunde, Marie er lige taget til Kjøbenhavn i  
en Lejebil, Rudebilen gaa først langt ud paa Natten,  
antrent, og hvi vil derint for at kunne følge Skizets  
Gang lige fra Morgenstunden paa Fædelsdagen; da  
mit Familie skal net paa Raadhuset Kl 10 for at  
blive indvundet til Bresborger. Agraven er med  
at malke, Edel har et g andet for, saa jeg er smit-  
tes alene, og her er en salig Ro og Fred, hvor længe  
den vil vare maa saa Tiden vise.

Lad mig allersidst sige dig saa mange mange  
Tak for din indholds rige Takke. Først og fremmest  
dette pragtfulde Brevpapir, som hermed indvies,  
mit gamle Papir er netop paa Haldningen, der er  
int kan et enkelt Ark tilbage, saa jeg er meget  
glad net det g, sige dig saa mange Tak. Bøjerne  
til Mandfalkene skal jeg sige saa mange Tak for.



KILDER TIL  
DANSK  
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Men ab har han vist været her og det er meget  
Og det er det, der har gjort det muligt for mig at  
få den til Manden nu at de sidste af sine  
inden ful, j skal love for, den er spændende.  
Og saa alle Sakkerierne! Tænk at have faaet  
Risenryg til Hjem! Og Rosiner og Balsjel og saa  
de dejlige Berubber og den store fine Mavekalkuler  
- det var vel nok Heljæder.  
I mit lange Brev til dig, havde j mig selv til  
ikke at skrive alle for meget om de unge, men  
j var glad nok at du skulde saa meget om det  
til mig, det var jo dog det, som opfyldte os begge.  
Og synes du ikke, at det var en - vidst at være saa  
langt borte og ikke kunne følge med i Enkelthederne.  
Christine lærte j dog fra et Par Gange, men  
kun ganske korte Brev. Jeg ringede dog ofte til  
Hjerten og senere dagen efter Begravelserne. J talte kun  
med saa, de andre var i Bryn, men han fortalte  
mig dog lidt om det; var det da ikke kæk af det  
paa 80'et at tage derover? Og da Puff havde Ric  
heres felleaffektens Effekten. fortalte han mig endel,  
og saa lidt om Pastorens Tale, som Puff fandt god.  
Men nu, naar j forhaabentlig den Glæde at være  
sammen med Christine i Marzen; det er i hvert  
Fald Planen, at hun skal komme til Fødselsdagen  
dysse saa blende og Skrivetavane med i sin Bil,  
saa han kan og Brevet gøre det. Hun vil, om duge  
saa nogen Planer for sin Fremtid. - Der er nu  
mange, der, som har hørt af Magisterens, Peter  
siger, at dysse hørt saa usmaadelig meget af hans  
Baded Branner stes det samme; Fritz har taget  
sig det saa nær - saa, Puff, Christine, jeg har

BB0655

vedet lidt forbløffet over saa komplot udelta-  
gende Marie har været, ja næsten lidt forbauset  
over at se og mærke min Borg. Det eneste hvem egent-  
lig passede sig net, var det uforvarende i, at Leo  
dog derover til Beprævelsen, det blev næsten til en pe-  
sonlig Fornærmelse paa dases Vegne over, at Magistraten  
var det!! Overdrivelsen selvfølgelig, men j blev nu  
lidt underlig set at høre hende jodlyke sig i Magistra-  
ens udtaltende Egenkabte og j tænkte: de smukke  
nihil bene. Hedder det Ord ikke saadan? det  
mener j dog, j saa det forelevet et Sket i en Historie  
helt anderledes, det endte paa bonus, og Ordet for  
de døde saa og saa helt anderledes net. Jörg Axel!  
Der var heller ingen rigt, Glans - for mig altsaa - over  
fuldeften, som fejedes i Haverstien, j havde  
pyntet felletræet, Peter havde dog lavet Julestjerne,  
den gamle maatte absolut siges at have lidt tjent,  
den havde ogsaa mange Kar paa Bagen. j syntes  
j havde faaet det lille Tøse rigtig, Jule og Jule  
i Kar, vi kan jo kun have Småa træet, selv om  
helt og til Lækket. Syg havde vi nok af, Hjærnekar-  
tere og saa, saa straalte ommeget mere, og Hel og Hjær-  
ter Kar friblandt i Kar. Aldrig har her været saa mange  
Gavepakker som i denne Jule, Peter og Eva var blev  
jo ogsaa net over det satværdige Mandtal, og hvad Peter  
fik var ganske fantastisk, som sagde og saa den ene

Gavnø eller den anden: I har aldrig faaet saa mange  
 Julegaver før. Og saa den lille Eva var tilfreds med sine.  
 Juledags Eft. fik vi Visit af Tine og hans Broder Gunnar  
 samt lille Lise, der skuedt sig Tak for Gaverne  
 navnlig for Støkkene der er vel. de havde, at Lise  
 var bleven helt forstøret af Betagelse, da den blev  
 pakket ud. Om Aftenen, da de var kommen i Seng  
 sagde Tine til hende, om hun vil ikke smæk Kæben  
 til Hille, nej, for Støkkene skulde have ved den  
 anden Side ogsaa, og saa sagde Lise med til Dubben  
 hvordan er det du ligesom ledte med det - man  
 i hører Stadi, Gædes for Kælling Ytringe gaa igen i disse  
 Mænd. Hun er en forfærdelig pudsig, Uhyre.  
 Julegaverne -- jo, jeg synes det er en utrolig praktisk  
 Made med Indpakningen, der er indet med at  
 det er det ikke maa ses, for det er altsammen  
 skjult under det fine Papir, vi faar heller ingen  
 Udorden af den Grund, Papiret lægger straks finl Sam-  
 men og samler i en Skabel og Daandene i en lille  
 Bunker, som kommer i deres snart mangearige Ake,  
 som har sin Plads i Julekassen. I har havde jeg saa  
 meget Indpakningspapir, at jeg ikke var brugt det  
 p. skønt det alle pakket Gaver ind med det. Jeg har  
 aldrig behøvet at købe Julepapir. -- Tak for de  
 smaa Skitser til din Børnebog, den er nok bleven  
 nydelig og lille lille sag. det er helt overaskende  
 at du pludselig er bleven Thillende Kunstner.  
 Du spørger mig, om jeg syntes det var ret fint, at du  
 ikke tog til Betragtelse, ja, for det første havde  
 du vel daarl' kunnet tage det for din Brøderlig  
 men ellers -- ja, net det ikke, det, jeg har tænkt med  
 det og spekuleret paa, hvordan Lige vilde føle det, men  
 jeg ikke kommer til noget Resultat. Det er maade, at det den  
 Natlyde var det rigtigst.

BB0655

I har aldrig faaet saa mange Julegaver før. Og saa den lille Eva var tilfreds med sine. Juledags Eft. fik vi Visit af Tine og hans Broder Gunnar samt lille Lise, der skuedt sig Tak for Gaverne navnlig for Støkkene der er vel. de havde, at Lise var bleven helt forstøret af Betagelse, da den blev pakket ud. Om Aftenen, da de var kommen i Seng sagde Tine til hende, om hun vil ikke smæk Kæben til Hille, nej, for Støkkene skulde have ved den anden Side ogsaa, og saa sagde Lise med til Dubben hvordan er det du ligesom ledte med det - man i hører Stadi, Gædes for Kælling Ytringe gaa igen i disse Mænd. Hun er en forfærdelig pudsig, Uhyre. Julegaverne -- jo, jeg synes det er en utrolig praktisk Made med Indpakningen, der er indet med at det er det ikke maa ses, for det er altsammen skjult under det fine Papir, vi faar heller ingen Udorden af den Grund, Papiret lægger straks finl Sammen og samler i en Skabel og Daandene i en lille Bunker, som kommer i deres snart mangearige Ake, som har sin Plads i Julekassen. I har havde jeg saa meget Indpakningspapir, at jeg ikke var brugt det p. skønt det alle pakket Gaver ind med det. Jeg har aldrig behøvet at købe Julepapir. -- Tak for de smaa Skitser til din Børnebog, den er nok bleven nydelig og lille lille sag. det er helt overaskende at du pludselig er bleven Thillende Kunstner. Du spørger mig, om jeg syntes det var ret fint, at du ikke tog til Betragtelse, ja, for det første havde du vel daarl' kunnet tage det for din Brøderlig men ellers -- ja, net det ikke, det, jeg har tænkt med det og spekuleret paa, hvordan Lige vilde føle det, men jeg ikke kommer til noget Resultat. Det er maade, at det den Natlyde var det rigtigst.

I har aldrig faaet saa mange Julegaver før. Og saa den lille Eva var tilfreds med sine. Juledags Eft. fik vi Visit af Tine og hans Broder Gunnar samt lille Lise, der skuedt sig Tak for Gaverne navnlig for Støkkene der er vel. de havde, at Lise var bleven helt forstøret af Betagelse, da den blev pakket ud. Om Aftenen, da de var kommen i Seng sagde Tine til hende, om hun vil ikke smæk Kæben til Hille, nej, for Støkkene skulde have ved den anden Side ogsaa, og saa sagde Lise med til Dubben hvordan er det du ligesom ledte med det - man i hører Stadi, Gædes for Kælling Ytringe gaa igen i disse Mænd. Hun er en forfærdelig pudsig, Uhyre. Julegaverne -- jo, jeg synes det er en utrolig praktisk Made med Indpakningen, der er indet med at det er det ikke maa ses, for det er altsammen skjult under det fine Papir, vi faar heller ingen Udorden af den Grund, Papiret lægger straks finl Sammen og samler i en Skabel og Daandene i en lille Bunker, som kommer i deres snart mangearige Ake, som har sin Plads i Julekassen. I har havde jeg saa meget Indpakningspapir, at jeg ikke var brugt det p. skønt det alle pakket Gaver ind med det. Jeg har aldrig behøvet at købe Julepapir. -- Tak for de smaa Skitser til din Børnebog, den er nok bleven nydelig og lille lille sag. det er helt overaskende at du pludselig er bleven Thillende Kunstner. Du spørger mig, om jeg syntes det var ret fint, at du ikke tog til Betragtelse, ja, for det første havde du vel daarl' kunnet tage det for din Brøderlig men ellers -- ja, net det ikke, det, jeg har tænkt med det og spekuleret paa, hvordan Lige vilde føle det, men jeg ikke kommer til noget Resultat. Det er maade, at det den Natlyde var det rigtigst.